

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ch. G. CH.**, zastoupený Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem LL.M., advokátem se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2016, č. j. 4 Az 14/2014 – 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. et Bc. Filipu Schmidtovi LL.M., advokátovi se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 5. 2014, č. j. OAM-69/ZA-ZA14-P07-2014, žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), a řízení o žádosti zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 11. 4. 2016, č. j. 4 Az 14/2014 – 65. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Přijatelnost kasační stížnosti spatřoval v tom, že v uvedené věci nebyla naplněna základní funkce správního soudnictví, a to ochrana subjektivních práv jednotlivce, která byla porušena správním rozhodnutím. Městský soud stěžovateli nezdůvodnil, proč v žalobě uplatněné námitky nejsou důvodné. Podle stěžovatele je tak dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti formulovaný v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, jako: *„zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.“*

[4] Stěžovatel uvedl, že v žalobě poukazoval na to, že v jeho případě nebyly dány důvody pro zastavení řízení, neboť uváděl nové skutečnosti, které jsou pro řízení o mezinárodní ochraně relevantní a které nemohly být posouzeny v předchozím řízení. Nově uvedl důvod své odlišné sexuální orientace, kdy navíc v roce 2014 doznala situace v zemi jeho původu v tomto ohledu změn. Trestní zákoník Nigérie totiž začal postihovat i projevy odlišné sexuální orientace.

[5] Podle jeho názoru se městský soud žalobními námitkami nezabýval dostatečně přezkoumatelným způsobem. Městský soud totiž na jedné straně tvrdí, že byly splněny podmínky pro zastavení řízení a žalovaný nebyl povinen se při takovém rozhodnutí zabývat doplňkovou ochranou podle § 14a zákona o azylu. Na stranu druhou však městský soud, byť nedostatečně, přezkoumává úvahy žalovaného o změně situace v zemi původu stěžovatele s tím, že žalovaný měl ke svým závěrům dostatek informací a zhodnotil je správně. Přitom přezkoumatelným způsobem pak ale městský soud nevyložil, na základě čeho dospěl k závěru, že nové informace o zhoršující se diskriminaci či spíše pronásledování osob jiné, v tomto případě bisexuální, orientace, nejsou natolik zásadního charakteru, aby zdůvodňovaly nové posouzení žádosti stěžovatele.

[6] Stěžovatel dále namítal nezákonnost závěrů, že byly v jeho případě splněny podmínky pro označení žádosti za nepřijatelnou. Předně stěžovatel uvedl nové skutečnosti, které nemohly být předmětem předchozího zkoumání správního orgánu, protože tento o první žádosti stěžovatele rozhodoval k 20. 3. 2012. Jakkoliv stěžovatel tehdy neuváděl svojí bisexuální orientaci, část jím tvrzených skutečností skutečně nemohla být v předchozím řízení posouzena, a to zhoršení pronásledování takových osob v Nigérii v 2014. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, a ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 116/2015 – 34. Skutečnost, že se v Nigérii rapidně zpřísnil postih osob jiné než heterosexuální orientace, má nepochybně charakter zásadní změny v zemi původu. Žádost tak měla být správním orgánem posouzena meritorně právě proto, že stěžovateli podle dostupných informací může hrozit mučení a nelidské zacházení. Pokud tak neučinil správní orgán, byl tak podle názoru stěžovatele povinen učinit městský soud. V tomto kontextu stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2015, č. j. 5 Azs 164/2014 – 28, podle kterého je soud nucen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s, pokud by to vedlo k rozporu s mezinárodními závazky.

pokračování

[7] Stěžovatel s ohledem na výše uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalovaného zrušil.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57“*. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96 (publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS) dospěl k závěru, který formuloval do právní věty: *„Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“* Lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že: *„Dle názoru Nejvyššího správního soudu existují v rámci azylového řízení dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost*

tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Pokud žadatel neunese břemeno tvrzení, správní orgán de facto nemá o čem rozhodovat.“

[11] V daném případě ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatel ve své nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 28. 2. 2014 uvedl jako důvod jejího podání novou skutečnost, že je bisexuál a v Nigérii byl v lednu 2014 schválen zákon, který zpřísňuje postih veřejných projevů odlišné sexuální orientace. Tuto skutečnost, tj. že je bisexuál a že měl v Nigérii kvůli tomu problémy, však neuvedl v rámci předcházejícího řízení ve věci udělení mezinárodní ochrany, které bylo zahájeno na základě jeho žádosti ze dne 8. 11. 2010, ač tak bezpochyby učinit mohl a měl, neboť nejde o nově vzniklé či nově jemu známé skutečnosti, které by v tomto předchozím řízení nemohl objektivně uvést. V předchozí žádosti označil jako důvod podání žádosti skutečnost, že měl problémy s policií a vládou kvůli své angažovanosti v hnutí MASSOB. Stěžovatel tak neuvedl žádné nové skutečnosti, které bez jeho vlastního zavinění nemohly být zkoumány v předchozím řízení, které bylo pravomocně skončeno, a ve kterém bylo řešeno jeho působení v zemi původu a důvody odchodu z vlasti. Žalovaný tedy nepochybil, pokud jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany posoudil jako nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o ní zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

[12] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[13] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 19. července 2016

Mgr. David Hipšr
předseda senátu